

Søknad om rettferdsvederlag fra staten for romanifolk/tatere.

St.prp. nr. 72 (1998-1999) og Innst. S. nr. 4 (1999-2000)

St.prp. nr. 65 (2006-2007) og Innst. S. nr. 262 (2006-2007)

St.meld. nr. 44 (2003-2004) og Innst. S. nr. 152 (2004-2005)

Søknaden sendes til:
Statens sivilrettsforvaltning
Postboks 8027 Dep
0030 Oslo

**Dette skjema kan gjerne benyttes ved
søknad om rettferdsvederlag fra
romanifolk/tatere.**

Ved behov for veiledning i forbindelse med utfylling av søknaden vennligst kontakt Statens sivilrettsforvaltning på telefon 22 99 13 25 hverdager mellom kl. 10 og 15.

For mer informasjon, se www.sivilrett.no

Fyll ut hvite felt med blokkbokstaver eventuelt med maskin:

1) Personopplysninger (se veiledning punkt 1):

Søkers navn:

Eventuelt tidl. navn:

Fødselsnummer
(11 siffer):

Postadresse:

Postnummer:

Poststed:

Telefonnummer:

E-post:

Bankkontonummer:

Fødested:

Mors navn:

Mors fødselsdato:

Fars navn:

Fars fødselsdato:

2) Andre opplysninger (se veiledningens punkt 2):	
Har du tidligere søkt rettferdsvederlag (billighetserstatning)?	☐ Ja / ☐ Nei
Hvis ja, hvilket år søkte du?	
Hva var grunnlaget for søknaden den gang? Bruk eget ark om ønskelig. Kopi av vedtak legges ved om mulig.	
Har du mottatt annen erstatning for det samme forhold som du nå søker rettferdsvederlag for? Kopi av vedtak legges ved om mulig.	☐ Ja / ☐ Nei
Hvis ja, hvem utbetalte erstatningen?	
<p>Dersom din søknad omhandler kritikkverdige forhold fra offentlige myndigheters side, fyll ut pkt 4 nedenfor i skjemaet. Se veiledning, punkt 4.</p> <p>Dersom søknaden omhandler straffbare handlinger som har skjedd før voldsoffererstatningsordningen trådte i kraft 01.01.75, fyll ut pkt 5 i skjemaet. Se veiledning, punkt 5.</p>	
3) Søknadens grunnlag; mobbing som følge av søkers bakgrunn som tater	
3.1. Beskriv med dine egne ord hva du ble utsatt for. (Bruk gjerne eget ark)	

3.2. Dersom mobbingen har medført skade, anbefales du å beskrive denne og vedlegge dokumentasjon på skaden i form av legeerklæring eller lignende.

Se vedlagte retningslinjer om helseerklæringer.

4) Søknadens grunnlag; Opphold på Svanviken arbeidskoloni

4.1. Vennligst angi oppholdets tidspunkt og lengde

5) Søknadens grunnlag; Tvangssterilisering

5.1. Vennligst oppgi tidspunkt og legg ved dokumentasjon på steriliseringen

6) Søknadens grunnlag; kritikkverdige forhold fra offentlige myndigheters side

6.1. Beskriv med dine egne ord hva du ble utsatt for. (Bruk gjerne eget ark)

6.2. Når skjedde dette?	
6.3. Hvor skjedde dette?	
6.4. Hvilken offentlig myndighet / instans mener du burde ha handlet annerledes? (oppgi f eks. navn på institusjon, skole eller lignende)	
6.5. Hva var feilen fra det offentlige?	
6.6. Hvilke skadevirkninger har dette gitt deg i ettertid? Dersom du mener å ha fått personskade anbefales du å vedlegge dokumentasjon på dette i form av legeerklæring eller lignende. Se vedlagte retningslinjer om helseerklæring.	
6.7. Andre opplysninger du mener er nyttig for saken:	

7) Søknadens grunnlag; personskader som følge av straffbar handling utført før 01.01.75 (se veiledning punkt 5)

7.1. Beskriv med dine egne ord hva du ble utsatt for. (se veiledning punkt 7) (Bruk gjerne eget ark)

7.2. Når skjedde dette?

7.3. Hvor skjedde dette?

7.4. Oppgitt skadevolders navn, adresse og fødselsdato (hvis kjent).
Se veiledning punkt 7.4.

7.5. Jeg tillater at oppgitt skadevolder kontaktes.
Se veiledning punkt 7.4.

Ja / Nei

7.6. Hvilke skadevirkninger har dette gitt deg i ettertid?

Dersom du mener å ha fått personskade ber vi om at du vedlegger dokumentasjon på dette i form av legeerklæring eller lignende. Se vedlagte retningslinjer om helseerklæring.

7.7. Er forholdet politianmeldt? Hvis ja, legg gjerne ved kopi av politianmeldelsen.	☐ Ja / ☐ Nei	
7.8. Annen dokumentasjon du mener er nyttig for saken, f. eks rettsavgjørelse, uttalelse fra familiemedlemmer og andre som kjenner til forholdet.		
7.9. Andre opplysninger du mener er nyttig for saken:		
Sted:	Dato:	Underskrift:
8) Vedlegg til søknaden:		
Kryss av for hvilke av disse vedleggene som følger søknaden.		
☐ Fødselsattest/dåpsattest ☐ Egenerklæring på eget ark ☐ Erklæring fra helsepersonell m.v. ☐ Kopi av politianmeldelse	☐ Uttalelse fra familie eller andre ☐ Tidligere vedtak om rettferdsvederlag ☐ Annet	

Veiledning til søknadsskjema – beholdes av søker

Pkt. 1: Navn og fødselsnummer på søker skal alltid fylles ut. Adresse, postnummer, poststed, telefonnr og evt. e-post er viktig for senere kontakt og korrespondanse. Når saken er ferdig behandlet, vil søker få vedtaket sendt til sin postadresse evt. til advokat dersom søker er representert ved advokat.

Pkt. 2: Dersom søker tidligere har søkt om rettfærdsvederlag eller annen erstatning for samme forhold, må alle feltene under dette punkt fylles ut.

Pkt. 3: Det er viktig at alle kritikkverdige forhold/erstatningsgrunnlag tas med i søknaden slik at saken blir så godt opplyst som mulig. Videre er det en fordel dersom søknaden er konkret utformet, da Stortinget har bestemt at vederlagsbeløpet skal baseres på en skjønnsmessig vurdering av hva som er rimelig i det enkelte tilfellet. Det er forståelig at søker opplever det vanskelig å skrive om sine opplevelser. Likevel bør egenerklæringen være så konkret utformet som mulig når det gjelder hvor det kritikkverdige forhold fant sted, når det fant sted, hva det kritikkverdige bestod i, samt en beskrivelse av skaden. Hvis søker besitter dokumentasjon som belyser forholdet, er dette av stor betydning for sakens opplysning. I tillegg til egenerklæring kan eventuelle vitneutsagn fra familie, venner eller andre som kjenner søkers situasjon kunne styrke søknaden. Erklæring fra lege, psykolog eller annet helsepersonell vil også kunne ha vesentlig betydning i saken. Likeledes kan journalutskrift, epikrise eller lignende også være relevant dokumentasjon. Se vedlagte retningslinjer for hvordan helsepersonell kan utarbeide slik erklæring.

Pkt. 6: Det er viktig at alle kritikkverdige forhold/erstatningsgrunnlag tas med i søknaden slik at saken blir så godt opplyst som mulig. Videre er det en fordel dersom søknaden er konkret utformet, da Stortinget har bestemt at vederlaget skal baseres på en skjønnsmessig vurdering av hva som er rimelig i det enkelte tilfellet. Det er forståelig at søker opplever det vanskelig å skrive om sine opplevelser. Likevel bør egenerklæringen være så konkret utformet som mulig når det gjelder hvor det kritikkverdige forhold fant sted, når det fant sted, hva det kritikkverdige bestod i, samt en beskrivelse av skaden. Hvis søker besitter dokumentasjon som belyser forholdet, er dette av stor betydning for sakens opplysning. I tillegg til egenerklæring kan eventuelle vitneutsagn fra familie, venner eller andre som kjenner søkers situasjon kunne styrke søknaden. Erklæring fra lege, psykolog eller annet helsepersonell vil også kunne ha vesentlig betydning i saken. Likeledes kan journalutskrift, epikrise eller lignende også være relevant dokumentasjon. Se vedlagte retningslinjer for hvordan helsepersonell kan utarbeide slik erklæring.

Pkt. 7: Ved anførte straffbare handlinger er det viktig at søker beskriver overgrepens art, omfang, hyppighet og hvor de fant sted. Når søknaden skal behandles, har uttalelser fra medisinsk fagpersonell vesentlig betydning. Det kan derfor styrke søknaden at det fremskaffes sakkyndige erklæringer, for eksempel legeerklæring, som kan belyse de anførte seksuelle overgrep/straffbare handlingene og årsakssammenhengen mellom disse og eventuell senere skade. Vi viser til vedlagte retningslinjer for hvordan helsepersonell kan utarbeide en slik erklæring. Retningslinjene kan leveres til din lege som hjelp i arbeidet med helseerklæringen. Vi gjør oppmerksom på at Statens sivilrettsforvaltning ikke dekker eventuelle utgifter til innhenting av slik erklæring. Vitneutsagn fra familie, venner eller andre som kjente til søkers situasjon vil også kunne styrke søknaden. Dersom forholdet er anmeldt, eller det foreligger dom, ber vi om at dette opplyses, og at kopi av eventuell dokumentasjon sendes med søknaden.

Pkt 7.4:

I henhold til gjeldende saksbehandlingsregler i slike saker, skal oppgitt skadevolder gis anledning til å uttale seg om anførsler rettet mot vedkommende. Oppgitt skadevolder har ikke innsynsrett i saken utover dette. Statens sivilrettsforvaltning skal derfor i utgangspunktet forelegge anførselene for oppgitt skadevolder. Det er derfor nødvendig med opplysninger om anført overgriperens navn, adresse og fødselsdato, dersom søker kjenner til dette. Vi ber også

om din tillatelse til å tilskrive vedkommende. Det styrker søknaden om vi får mest mulig konkrete opplysninger om overgrepet og anført overgriper. Hvis søker av ulike grunner ikke ønsker at Statens sivilrettsforvaltning skal tilskrive oppgitt skadevolder, vil dette respekteres og vi vil ikke kontakte vedkommende. En slik reservasjon vil imidlertid kunne tillegges avgjørende vekt i vurderingen av hvorvidt forholdet anses klart sannsynliggjort. Det innebærer at dersom det må antas at oppgitt skadevolder lever og kan identifiseres, men søker ikke ønsker at vedkommende skal tilskrives, vil denne delen av søknaden som den klare hovedregel ikke føre frem.

Pkt. 6: Kryss av for aktuelle vedlegg og send kopi av disse med søknad. Det må alltid vedlegges dokumentasjon for fødselsnummer, f eks. kopi av likningsattest eller bankkort.

Rettferdsvederlag fra staten

Rettferdsvederlagsordningen er Stortingets egen erstatningsordning. Ordningen er ulovfestet og utviklet gjennom Utvalget for rettferdsvederlag sin praksis. Rettferdsvederlagsordningen er gjennomgått i Innst. S. nr. 4 (1999-2000) og i St. prp. nr. 65 (2006-2007).

1. Hvem kan søke rettferdsvederlag?

Enkeltpersoner som mener de er kommet i en særlig uheldig stilling, og som er påført skade eller ulempe som ikke dekkes etter alminnelige erstatningsregler eller gjennom trygde- eller forsikringsordninger. Bare den som selv er direkte berørt kan tilkjennes rettferdsvederlag. Det er som hovedregel et vilkår at skaden har sammenheng med kritikkverdige forhold fra det offentliges side.

2. Søknad etter den ordinære rettferdsvederlagsordningen

Rettferdsvederlag ytes på grunnlag av en rimelighetsvurdering i det enkelte tilfellet og utmåles skjønsmessig. Vederlaget kan gis til personer som har kommet spesielt uheldig ut i forhold til andre i sammenliknbar situasjon. Den er ment å være en siste utvei for å få en økonomisk ytelse for skade eller ulempe man er blitt påført. Ordningen tar ikke sikte på å dekke søkers økonomiske tap. Det er i praksis lagt vesentlig vekt på om det offentlige kan bebreides for den skade som er oppstått. I enkelte særlige tilfeller ytes vederlaget også hvor det offentlige ikke kan bebreides. Skader som følge av krigstilstand, naturkatastrofer, ulykker og hendelige uhell eller liknende er som hovedregel ikke ansett å gi grunnlag for rettferdsvederlag. Utvalget for rettferdsvederlag har i alminnelighet kompetanse til å innvilge erstatning med inntil kr 250 000.

Det er ingen saklig begrensning i hva det kan søkes rettferdsvederlag for. Som eksempler på søkegrunnlag kan nevnes forsømmelser i barnevernet, mangelfull skolegang, feilplassering ved institusjon og personskade som følge av straffbare handlinger utført før 1975, særlig ved seksuelle overgrep mot barn.

3. Søknad etter særordninger

Stortinget har gjennom [St. meld. nr. 44 \(2003-2004\)](#), jf. [Innst. nr 152 \(2004-2005\)](#) vedtatt at det også skal innvilges rettferdsvederlag for forhold som etter den ordinære ordningen tidligere ikke har gitt grunnlag for rettferdsvederlag. Dette gjelder bl.a. romani/tatere som har vært utsatt for mobbing og opphold på Svanviken. Videre gjelder særordningen for samer og kvener som har fått mangelfull skolegang som følge av krigen kombinert med datidens fornukspolitikk. Gjennom [St. meld. nr. 24 \(2004-2005\)](#) og [Innst. nr 217 \(2004-2005\)](#) åpnet Stortinget for rettferdsvederlag på særlige vilkår for tidligere barnehjems- og fosterhjemsbarn, elever ved spesialskoler og verneskoler som har vært utsatt for omsorgssvikt og overgrep.

4. Avvisning.

En søknad om rettfærdsvederlag kan avvises av Statens sivilrettsforvaltning dersom den etter fast praksis ikke gir grunnlag for erstatning, f. eks omsorgssvikt i hjemmet og mobbing. Videre avvises forhold som er omfattet av andre erstatnings-, trygd-, eller forsikringsordninger. Det samme gjelder forhold som innebærer kompliserte rettslige eller bevismessige vurderinger som naturlig faller inn under domstolene, eller der søker mener å ha et erstatningskrav som ikke er foreldet. Statens sivilrettsforvaltning har også kompetanse til å avvise søknader om fornyet behandling dersom det ikke foreligger nye opplysninger.

5. Særlig om forholdet til voldsoffererstatningsordningen og Norsk Pasientskadeerstatning (NPE).

Straffbare handlinger utført etter 01.01.75 som omfattes av voldsoffererstatningsordningen blir som hovedregel avvist da søkers rettsstilling anses uttømmende regulert i denne ordningen. Tilsvarende gjelder for pasientskader som omfattes av NPE. Dette gjelder også der søker ikke har fått medhold i sitt erstatningskrav eller hvor forholdet er foreldet i forhold til disse ordningene.

6. Ingen frist

Det er ingen frist for å fremme søknad om rettfærdsvederlag. Et unntak var søknad om erstatning til krigsbarn. Fristen for å søke gikk for denne særordningen ut 01.01.08.

7. Hvem behandler søknaden?

Søknad om rettfærdsvederlag sendes til Statens sivilrettsforvaltning som er sekretariat for Stortingets utvalg for rettfærdsvederlag. Statens sivilrettsforvaltning gjennomgår saken og oversender den til faginstanser der dette er nødvendig for å få opplyst saken. Aktuelle faginstanser er bl.a. Barne, ungdoms- og familiedirektoratet, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet. Når saken er tilstrekkelig utredet, skriver Statens sivilrettsforvaltning innstilling og saken blir lagt frem for Stortingets rettfærdsvederlagsutvalg, som fatter endelig vedtak. Søker blir underrettet skriftlig om utvalgets avgjørelse.

8. Endelig avgjørelse

Det er ikke adgang til å påklage Utvalg for rettfærdsvederlags avgjørelser til Stortinget, jf. Stortingsvedtak av 26. oktober 1999 (Innst. S. nr. 4 (1999-2000)). Avgjørelsen i Utvalget for rettfærdsvederlags er derfor endelig.

9. Ingen dekning av utgifter til advokatbistand

En søknad om rettfærdsvederlag kan fremmes ved å sende inn utfylt søknadsskjema til Statens sivilrettsforvaltning. Det anses ikke nødvendig med advokatbistand i denne sammenheng, og utgifter til slik bistand blir derfor etter fast praksis ikke dekket etter rettfærdsvederlagsordningen.

For mer informasjon, se vår nettside <http://www.sivilrett.no>